

Milosrdna providnost

Misna čitanja: Post 37,3-4.12-13a.17b-28; Ps 105,16-21; Mt 21,33-43.45-46

Zavist ima mnogo mračnih lica. Jedno od njih je opisano u pripovijesti o Josipu i njegovu sužanjstvu u Egiptu. Zavidna braća zamrže, izogovaraju i onda naume ubiti Josipa. Najprije ga bace u suhi zdenac, a zatim ga prodaju u roblje. Istina, odustaju od ubojstva ne bi li malo umirili savjest, ali ne odustaju od nakane da uklone Josipa jednom zauvijek. Razlog zavisti prema mlađem bratu nije tek „kićena haljina“ koju mu je otac darovao, nego ljubav koju Josip uživa u njegovim očima. Starozavjetno čitanje ne donosi ostatak pripovijesti o Josipu i o čudesnom djelu Božje providnosti koja se odigrala u njemu. Ali se ono, na neki način, nastavlja u evanđelju, u prisposobi o opakim vinogradarima i u Isusovom nagovještaju proslave. Vinogradari su još okrutniji od Josipove braće. Odlučni u svojem zlu, njihova se zavist posebno iskaljuje na sinu baštiniku. Taj „poraz“ očeve dobrote i strpljenja preokreće se u pobjedu: Bog spašava svojega Sina bačenog na križ, kao što je spasio Josipa bačenog u ropstvo.

U dnu zavidnoga srca stoji tjeskobna svijest da je drugi bolji od mene, da mu je Bog više dao, da uživa ljubav i povjerenje, da provodi ispunjen i sretan život. Zato zavidnici najprije zlim očima promatraju svoju žrtvu, procjenjuju njezine slabosti. Zatim traže sebi slične, a onda posežu za spletkarenjem i ogovaranjem. I Josipova braća i opaki vinogradari „govore između sebe“, spletkare, proglašavajući Josipa „sanjarom“... No, ogovaranje nije dosta. Zavidnici idu korak dalje. Na razne načine pokušavaju svoju žrtvu „pograbiti“, „svući“, „baciti u zdenac“, „svezati i baciti u roblje“. Zavidnici, poput zlih vinogradara, ne susprežu se od „udaraca“ i „kamenovanja“.

U dnu zavidnog srca stoji neutaživa želja da se drugoga „pogubi“. Tome prethodi niz pomno smišljenih postupaka: ogovaranje, spletkarenje, sramoćenje, udarci... A onda slijedi neočekivani zaokret. Bog čudesno provida ljudima koji su pogođeni zloćom i spletkama zavidnih ljudi. O tome pjeva psalam: Gospodnja riječ oslobađa Josipa i u njemu se ispunja proroštvo. Bog ljubi i potvrđuje one koji poput Josipa „snuju“ i ustrajno grade svijet dobrotom, koji u nevoljama postupaju strpljivo, sigurni da će Bog sve izvesti na dobro. To su ljudi koji u srži žive u poniznosti, zahvalnosti i u spokojnom povjerenju, svjesni da je njihova veličina zapravo veličanstveno Božje djelo.

Oslonjen na Boga, ponizan čovjek i ne može drugo očekivati od drugih nego da ga prozovu „sanjarom“ i da mu spremne klopku baš kao opaki vinogradari gospodarevu sinu. I Isus je bio optužen da je opsjenar, varalica, zavodnik. Vjeran istini o sebi – da je Sin Božji – i svojemu poslanju, Isus se nije dao pokolebati pod pritiskom mišljenja i pričanja, pod pokušajima da ga slome i navedu da počne sumnjati u sebe, da ga bace u okove klevete tako da se više nikad ne može izvući.

Križ klevete, osude, križ isključivanja i odbacivanja stoji pred svakim pravim Isusovim učenikom. Treba ga prihvatiti hrabro. Treba nastaviti biti „sanjar“ istine i pravednost. Treba ustrajati u vjernosti Bogu, neprestano se otkrivati u sigurnosti da je Bog uz nas i mirno nastaviti stvarati svijet dobrotom. U ovim našim vremenima, možda je upravo to najpotrebnije: ljudi koji su spremni čvrsto stajati uz istinu i za nju se izboriti. Potrebni su ljudi koji će biti „sanjari Božji“: gledati svijet Božjim očima i ne dati se zavesti onim što govore i misle ljudi.

Kristova Crkva sazdana je od mnogih i različitih kamenja. Nisu svi važni, iako mogu biti veliki i izgledati moćno. Najdragocjeniji je onaj „zaglavni“, odbačeni kamen – Isus Krist. Na tom kamenu je sazdana Crkva, ali i na svima onima koji su poput Isusa osuđeni i odbačeni. Crkva se gradi onima koje su ljudi prozvali „beskorisnima“ i „promašenima“, onima koji su proglašeni „škartom“. Od mozaika tog dragocjenog kamenja, udaranog sa svih strana, oblikovanog patnjom križa i ljepotom milosti, te čudesno sazdanog u jedno, Bog gradi svoju Crkvu.

Korizma je vrijeme obraćanja. To je vrijeme ulaska u Božji pogled na naš život. Milosrdnim Božjim očima valja gledati svoj život. Očima vjere valja gledati. Ne očima profita, zavisti, sebičnosti, nego očima vjere. Ne tuđim očima, nego Božjim očima pogledajmo same sebe i znat ćemo koliko smo dragocjeni. Neka nam ova Euharistija razbistri pogled i ojača povjerenje u Onoga koji je odbačen i ponižen do smrti na križu bio uzdignut u Uskrsnuću, u Onoga koji je uvijek bio siguran u milosrdnu providnost Očevu.